І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 218. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го ЛИСТОПАДА 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 11, 1959 No. 218. VOL. LXVI.

РОКЕФЕЛЛЕР ПРОПОНУЄ ДЕСЯТИРІЧКУ ДЛЯ РОЗВИТКУ АМЕРИКИ

ОБІЦЯЄ ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ НА 15% І ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКІВ НА 75%

Нелсон Рокефеллер

Ню Йорк. — Губернатор Нелсон А. Рокефеллер 9-го листопада промовляв на прийнятті Економічного Клюбу в готелі Валдорф - Асторія до 1,000 осіб і в своїй промові предложив 6-пунктову програму для економічного розвитку Америки. Він в загальному пропонує збільшення видатків на оборону і на інші державні потреби на 50% і одночасно обіцяє зменшити податки, заклинаючи американців перевищувати постійно в продукції СССР. Здійснення його програми мало б тривати 10 років. В 1970 році прибутки американських родин були б більші на 75% в порівнянні з теперішніми, а федеральні, стейтові і міські податки були б в тому самому часі зменшені на 15%. Але він з притиском зазначив, що стрижнем його пляну є те, щоб не зменшувати числа годин праці в тижні впродовж найближчого десятиріччя. Не було часу на те, щоб окремо обговорити всі пункти цієї програми. Але в розмові з журналістами Рокефеллер дещо пом'якшив своє становище в справі числа годин праці в тижні, заявляючи, що він не обговорював цієї справи з провідниками робітників. „Це є тільки аналіза, а не рекомендація", — казав він. Інші пункти цієї програми: 1) Треба далі вести досліди для поліпшення виховання, винаходів і всяких модерних метод праці; 2) Монетарна і фінансова політика мала б дбати про припинювання інфляції і про те, щоб не було господарської рецесії; 3) Треба змінити податкову систему, щоб зменшенням податків заохочувати до інвестицій та іншого рода ощадностей. 4. Треба зліквідувати все те, що стоїть на дорозі нашій економічній розбудові, поліпшити фармерську політику та зредукувати всяку іншу розтратність в приватних підприємствах і в урядових агенціях; 5) Зорганізувати окрему агенцію, до якої входили б представники робітництва, підприємців, громадянства і деяких департаментів уряду, яка займалася б справою автоматизації праці та дбати про те, щоб механізація промислу не позбавляла праці, зглядно, щоб звільнені робітники в одному промислі могли бути затруднені в іншому місці. Губернатор Рокефеллер заявив, що його програма для розбудови економіки країни має відбуватися згідно зі здоровою засадою вільної економіки, в якій керівним і регулюючим чинником є вільна конкуренція. Рокефеллер закінчив свою промову такими словами: „Провідні підприємці цієї країни були гордими будівничими великого американського економічного росту в минулому. Це моя гаряча надія, що провідники підприємств і в майбутньому подбають про ще більший ріст Америки, — якого ще досі не було".

ГУБЕРНАТОР МАЙНЕР ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО ОДНОСТАЙНУ СИСТЕМУ БРАТЕРСЬКИХ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В НЮ ДЖЕРЗІ

ГОЛОВА УНСОЮЗУ Д. ГАЛИЧИН ПЕРЕВИБРАНИЙ ДО ЕКЗЕКУТИВИ СТЕЙТОВОГО БРАТЕРСЬКОГО КОНГРЕСУ

Губ. Роберт Б. Майнер

Трентон, Н. Дж. — Губернатор Роберт Б. Майнер підписав минулої п'ятниці, 6-го листопада, схвалений уже раніше стейтовою легіслятурою закон про признання в стейті Ню Джерзі одностайної системи братерських забезпеченевих організацій. Цю систему ("unified code") опрацював свого часу Крайовий Конгрес братерських забезпеченевих організацій, а його стейтові відділи вже від довшого часу ведуть заходи, щоб ця система була признана всіми стейтами. Стейтова легіслятура Ню Джерзі прийняла позитивний законопроєкт у цій справі вже кілька місяців тому і в не малій мірі завдяки асемблименові з Байону, відомому громадянинові українського роду п. Вільямові Мартинові, який в цій справі тісно співпрацював з Екзекутивою Українського Народного Союзу. Він сам є членом. П. В. Мартин в останніх виборах був перевибраний на посла до стейтового парламенту. Схвалений і підписаний губернатором Майнером закон дозволяє вже тепер у стейті Ню Джерзі на видання т. зв. вивінувальних грамот (Endowment) без будь-яких обмежень і комплікацій, що існували досі. Губернатор Майнер деякий час вагався з підписом законопроєкту з уваги на спротив однієї з інкорпорованих в цьому стейті братерських організацій (Асоціяції працівників залізниці). Повідомлення про підписання ним закону переслав губернатор Майнер, разом з гратуляціями, братерському Конгресові Ню Джерзі, що саме в тому часі в готелі Стейсі-Трент відбував свої річні збори, на яких від Українського Народного Союзу були приявні гол. предсідник Д. Галичин, гол. секретар Я. Падох, гол. касир Р. Слободян і ред. А. Драган, та в результаті яких п. Д. Галичин був знову, вже втретє перевибраний до Екзекутивного Комітету згаданого Конгресу. У програмі нарад Конгресу, крім багатьох формальностей, привітань та звітів і вибору, були також дві доповіді: Алекса О. Бенца, бувшого президента і тепер голови Ради Директорів Допомогової Асоціяції для Лютеранів, однієї з найбільш успішних братерсько-забезпеченевих організацій в Америці, на тему „Життьове забезпечення — фундаментальна інституція демократії", та д-ра Ричарда Р. Робінсона, суперінтендента шкіл Трентону, на тему „Пробоєві методи проблем молоді". Обидві доповіді, базовані на фактах і прикладах з життя, підкреслювали рішальну ролю братерсько-забезпеченевих організацій у всебічному розвитку модерного суспільства в демократичній системі атомової доби. На голову Конгресу, до Екзекутивного Комітету якого був перевибраний п. Д. Галичин, обрано дотеперішнього заступника голови Теодора В. Осбара з „Лицарів Колюмба", на першого заступника голови обрано Роберта С. Шумана з Лютеранської Асоціяції, на другого заступника голови обрано Меррíла С. Джілле з Лютеранського Братства а на секретаря переобрано п-ні Гелен Е. Волд з „Королівських Сусідів Америки". В нарадах Конгресу взяло участь 39 делегатів і 29 гостей.

Совєти хочуть „паритету" в Комісії ОН для сферичних просторів

Об'єднані Нації. — Совєтський делегат в Об'єднаних Націях Василій Кузнєцов звернувся до американського амбасадора Генрі Кебота Ладжа за підтримкою в справі совєтського внеску про влаштування під авспіціями Об'єднаних Націй міжнародної наукової конференції для обміну отриманих інформацій з дотеперішнього обслідування міжпланетних просторів. ЗДА заявили були відразу, що в принципі вони ставляться прихильно до такої конференції. З свого боку, Генрі Кебот Ладж познайомив Кузнєцова про свої старання в справі встановлення Постійної Комісії Об'єднаних Націй для мирного користування міжпланетними просторами. Совєти бойкотують теперішню Тимчасову Комісію ОН для цієї справи, бо вони вважають, що західні країни мажоризують там комуністів. Совєти покликуються на прецеденс з 10-членною Комісією для справ роззброєння, яку покликали до життя чотири великодержави поза тереном Об'єднаних Націй, погодившись на „паритет" членства — 5 від західних країн і 5 від комуністичних. Совєти хочуть застосувати того самого „паритету" і до Комісії для сферичних просторів. ЗДА противляться цьому, покликуючись на відношення сил в складі Об'єднаних Націй, де комуністичні країни становлять групу всього 9-х країн на 82 країни. З другого боку, Совєти мають в цій справі за собою престиж першої держави, яка випустила міжпланетного штучного сателіта та найбільш заавансована в ділянці далекосяжних керованих ракет.

Італія застереглась проти приїзду Хрущова

Рим. — Італійський уряд повідомив дипломатичним шляхом Москву, що коли до Совєтів поїде з відвідинами італійський президент Джованні Ґронкі, то він сподівається, що з ревізитою прибуде тільки голова СССР, а не його прем'єр. Формальним „президентом" Совєтського Союзу є голова Верховного Совєту Климентій Ворошилов. Італійці застереглись, щоб не повторилася ситуація, яку Хрущов створив в Америці, заповівши, що приїде туди в характері голови Совєтського Союзу і примусивши таким чином до віддавання йому почестей, належних тільки головам держав. Але італійці не хочуть бачити Хрущова навіть в характері тільки прем'єра і тому до Совєтського Союзу поїде Ґронкі без прем'єра Антонія Сені. Деякі газети сумніваються, чи на таких умовах Совєти погодяться на візиту італійського президента, але — здається — вони пристануть на це, бо італійським комуністам страшенно залежить на подорожі Ґронкі до Москви та на приїзді до Риму бодай тільки Ворошилова. Це все одно буде водою на комуністичній пропаґанді, а це вирішна справа політики комуністів.

Віднайдено в Гімаляях загублену 32-членну експедицію японських альпіністів

Катманду, Непаль. — Рятункова експедиція, вислана на пошукування 32-членної японської альпіністичної експедиції, про яку від п'ятьох тижнів не було ніякого сліду ні вістки, віднайшла японських альпіністів на висоті між 18,000 і 20,000 стіп на шляху до Ґаврі Занкару, гімаляйського шпилю висотою 23,400 стіп. Чи хтось з експедиції дістався був в міжчасі на той шпиль — не відомо. Алярм за загубленою експедицією зняли два індійські носильники, які залишились були в таборі. Загальна була опінія, що вся експедиція згинула серед сніговії та від лявін.

ЗДА І КАНАДА ЗА ТІСНІШУ СПІВПРАЦЮ ВСІХ ЧЛЕНІВ НАТО

Крістіян Гертер

Вашинґтон. — З'єдинені Держави погодились з думкою малих членських держав Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО), висловленою в минулому тижні генеральним секретарем НАТО Полем Спааком, що всі члени НАТО повинні бути ближче поінформовані і консультовані у справі плянованої конференції „на вершинах" з участю Хрущова. Цю думку палко підтримала була Канада, яка прихилилась до суґестій, щоб конференції „на вершинах" не відбувати, поки всі члени НАТО не висловлять своєї думки на справи, якими мала б займатися така конференція. У зв'язку з цим рішенням у грудні ц. р. у Парижі відбудуться двічі наради повної Ради НАТО, себто всіх 15-х міністрів закордонних держав. Вперше Рада НАТО збереться 15 грудня і триватиме до 17-го грудня. 19-го почнеться в Парижі з'їзд голів урядів „4-х західніх великих" з участю президента Айзенгавера, англійського прем'єра Мекміллена, французького президента де Ґоля і західньо - німецького канцлера Аденауера. Ця конференція триватиме імовірно до 22-го грудня і в тому дні збереться знову повна Рада НАТО задля вислухання вислідів нарад згаданої керівної західньої чвірки та для висловлення власної опінії. Такий плян Паризьких нарад виявив державний секретар Крістіян Гартер в понеділок 9 листопада ц. р. наприкінці дводенних нарад, які відбулись в Кемпі Дейвіда у Мериленді між канадійськими і американськими міністрами. З боку Канади участь у тій конференції в Кемпі Дейвіда взяли міністри (секретарі) закордонних справ, оборони, фінансів і оборонної продукції. Збоку ЗДА учасниками конференції були державний секретар Гертер, секретар оборони МекЕлрой, заступник секретаря фінансів Скрибнер і інші високі урядовці. Ця конференція відбувалася в рямцях постійної „Канадійсько-американської Міністерської Комісії для спільної оборони", встановленої в липні 1958 року в Оттаві на нараді президента Айзенгавера і канадійського прем'єра Діфенбейкера. Вони рішили були тоді найменше раз у році відбувати спільні наради на міністерському рівні у справах закордонної політики, оборони та фінансів. В минулу суботу й неділю американські й канадійські міністри піддали розглядові всі найважливіші справи з міжнародної ситуації, спільної оборони та своїх економічних взаємин. Ствердивши конечність міжнародного роззброєння, базованого на відповідній контролі, всі учасники конференції погодились, що поки таке роззброєння станеться, не можна послаблювати власної оборонної сили. Рішено тісніше співпрацювати в ділянці спільної продукції та розподілу зброї, як також рішено працювати для внутрішнього скріплення Північно-атлянтійського пакту (НАТО). Видано спільний комунікат, в якому підкреслено сердечний і діловий характер тих нарад у Кемпі Дейвіда та заповіджено, що наступна така конференція відбудеться в половині 1960 року у Канаді.

Державний департамент протестує проти образливої кампанії кубинського уряду

Вашинґтон. — Державний департамент вислав окрему ноту кубинському амбасадорові Ернестові Дігіґо, в якій протестує проти „неточних, злісних і образливих" звітів про бомбардування Гавани в дні 21-го жовтня, які надруковані є в окремій книжечці, що їх видав кубинський уряд. Амбасадор Дігіґо не міг заперечити, що цю брошуру видав його ж міністер закордонних справ. В брошурі подані є фота тих осіб, які потерпіли під час „бомбардування" Гавани літаком, що прибув із Флориди. Державний департамент ствердив, що той літак, який був 21-го жовтня над Гаваною, не міг скинути бомби, бо він до того не є пристосований. Так само той бомбовик не міг стріляти з машинових крісів ані з гармат. З другого боку в Гавані не знайдено слідів експльозії, які мусіли б бути на землі після скинення бомби. Сама кубинська поліція не повідомляла про скинення бомби в дні 21-го жовтня. — Державний департамент стверджує, що ранені були від протилетунських куль, які вояки прем'єра Кастра вистрелювали до літака, або від тих ґранат, які кидали терористи з авта, що недалеко стояло. Державний департамент спростовує твердження в брошурі, що ЗДА підтримують лети літаків із Флориди на Кубу. Лет в дні 21-го жовтня був без відома уряду ЗДА, а тепер видано зарядження, які внеможливлюють відлети нелеґальних літаків із ЗДА на Кубу. В американській ноті стверджується, що кубинський уряд хоче створити атмосферу ворожу для ЗДА.

Громадянство втратило довір'я до телевізійних програм, — заявляє „Радіовий Магазин"

Вашинґтон. — „Радіовий Магазин" переводив два опитування в справі відношення громадянства до телевізійних програм, головним чином до так званих „квізів" на програмах. Цей магазин перевів одне опитування перед зізнанням Ван Дорена, а інше після того, як Ван Дорен признався, до ошуканства в програмах „$64,000". В цьому другому опитуванні більше як половина опитуваних заявила, що не хоче таких програм, а велика більшість опитуваних заявила, що понизила свою опінію про те все, що подає телевізія. Одночасно сенатор - республіканець Джекоб Джевітс остеріг телевізійну продукцію, що Конґрес може ухвалити закон для очищення телевізії від нечесних практик, якщо вона сама цього не зробить і не здобуде знов довір'я громадянства. Конґресмен Семюел Страттон заявив, що конґресова комісія досліджуватиме інші програми на телевізії (т. зв. „західні", детективні і „злочинні" програми), щоб виявити, чи ті програми не сприяють зростові злочинности серед молоді. Конґресмен Страттон заявив, що він проєктує окремий закон про контролю програм із злочинними сюжетами на телевізії.

ГРОМАДА ЙОНҐСТАВНУ ВІДЗНАЧИЛА 65-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

Йонґставн, Огайо. — Місцева і довколишня Українська Громада відзначила 65-річчя Українського Народного Союзу бенкетом і мистецькою програмою, що відбулися минулої неділі, 8-го листопада в Українській Залі з участю 400 осіб, не зважаючи на факт, що в цій громаді вже почали відчуватись наслідки страйку в сталевій індустрії, в якій поважна частина місцевих громадян затруднена. Ювілейна імпреза була влаштована старанням місцевого Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, що його очолюють п. Петро Ліщак, як голова, п. Степан Бурий — український секретар і п-ні Марія Стахура — англомовна секретарка та п-ні Меланія Ворожбит — касир. Ювілейний бенкет відкрив коротким словом п. Ліщак, що є також секретарем найбільшого місцевого Відділу УНСоюзу, а п-ні Валя Стахура відспівала американський гимн. Початкову молитву провів всч. о. монсіньйор Лев Адамяк, який опісля виголосив також відповідну промову. — Проводив бенкетом адв. Петро Ґулик. Ювілейну промову виголосив гол. предсідник УНСоюзу п. Дмитро Галичин. Промовляли також головний радний п. Дмитро Шмаґала з Клівленду, п. Василь Прокопик, що виконує функції культурно-освітнього референта Окружного Комітету Відділів УНСоюзу та який також проводив мистецькою частиною ювілейної імпрези, голова 280-го Відділу УНСоюзу п. Павло Лисоганич та інші, а п-ні Павловська, дружина померлого недавно одного з найуспішніших секретарів Відділів УНСоюзу, передала дві аплікації нових членів для вшанування пам'яти її покійного Мужа. На бенкеті були приявні представники Відділів УРСоюзу, „Провидіння" і „Народної Помочі", як також місцевого Пласту, СУМА, Горожанського Клюбу та інших Організацій.

У мистецькій програмі Ярчик Горбачевський деклямував спеціяльно написану з цієї нагоди поезію „Вітай Батьку", для якої Тедд Петрик приготовив також відповідну ілюстрацію, що закривала задню стіну сцени. Сестри Оксана, Орися і Маруся Штинь відспівали тріо пісню „В гаю зеленім" та „Веснівку", мандолінова оркестра місцевого Юного СУМА ім. полк. Є. Коновальця під проводом м-ґра Мирона Жмуркевича відіграла ряд композицій а Пластова група під проводом п-ні Лідії Домбчевської відспівала ряд пісень. На фортепіяні акомпаніював п. Михайло Миґаль. Виконавці програми — як це ствердив п. В. Прокопик — всі члени УНСоюзу. Під час імпрези гол. предсідник Д. Галичин окремо вшанував приявних на ній найстарших членів-піонерів. Закінчено імпрезу молитвою, яку провів всч. о. Іван Малащук та відспіванням українського національного гимну. Ювілейну імпрезу попередили організаційні наради Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, що відбулися в суботу, 7-го листопада, та на яких п. Д. Галичин з'ясував ряд найактуальніших організаційних проблем УНСоюзу в цьому ювілейному році. Нарадами проводив голова Комітету п. Петро Ліщак, а секретарював п. С. Бурий.

Єгипет і Судан підписали договір про користання водами Нілу

Каїро. — Затяжний спір між Єгиптом (тепер — З'єдинена Арабська Республіка) та його південним сусідом Суданом за розподіл вод Нілу закінчився в минулу неділю підписанням договору, який вможливлює Єгиптові будування Асванської греблі над Нілем та Суданові будування греблі в центральній частині своєї гористої країни. Одною з подробиць того договору є згода Судану на продаж З'єдиненій Арабській Республіці теренів за 15 мільйонів фунтів шт. ($43,200,000), потрібних для будови Асванської греблі, від якої Єгипет сподівається радикальної поправи своєї економіки, збільшивши втроє хліборобську продукцію внаслідок заводнення теперішніх піскових неужитків. Водночас докладно визначено розподіл водами Нілу після вибудування тієї греблі. Цей договір промощує шлях до тісної співпраці між З'єдиненою Арабською Республікою і Суданом. На лютий місяць 1960 року заповіджено подорож до Каїро суданського диктаторського президента Ібраґіма Аббуда, яка — передбачують коментатори — закінчиться підписанням нового торговельного договору.

В АМЕРИЦІ

● **Сенатор - демократ Вейн** Морс із Ореґону заявив, що всі державні прапори ЗДА треба було спустити до половини щогол, після того, як Найвищий Суд ЗДА підтримав рішення про судову заборону страйку сталеварів. Сенатор Вейн Морс вважає, що рішення суду позбавляє волі сотні тисяч робітників.

● **Світової слави** кіновий режисер Сесіль Б. Де Міль, який помер у січні ц. р. на 77-му році життя, залишив масток вартости 4,043,607 долярів, майже в цілості призначивши його для доньки Цецилії Де Міль Гарпер. 40,750 долярів призначив він для приятелів і колишніх службовців.

● **Шеф армійського Хемічного** Корпусу генерал-майор Маршалл Стаббс, промовляючи на зборах Ради Крайової Оборони при Американському Лікарському Товаристві в Шікаґо, закликав лікарів виготовити плян оборони проти хемічної і біологічної зброї. Хемічну атаку, — заявив він, — може вести ворог із повітря і з підводних човнів, а тому не можна легковажити того роду забезпеки.

● **Голова Конґресової підкомісії** Орен Гарріс повідомив, що бостонський промисловець Бернард Ґолдфайн, який був засуджений на рік в'язниці з припиненням виконання кари за образу Конґресу, матиме нагоду відповідати перед цією комісією 9-го грудня ц. р., коли вона відновить свою діяльність. Ґолдфайн, зізнаючи у справі дарунків дорадникові Президента Шермaнові Адамсові, відмовився відповісти на деякі запити.

● Республіканський Крайовий Комітет повідомляє, що його фінансовий референт Спенсер Олін організує Клюб із 1,000 членів, які мають скласти по $1,000 на партійний фонд. Досі зголосилось до цього клюбу 500 осіб, які дістануть окремі відзнаки з образом осла. Республіканці організують подібний клюб із 750 членами, але досі зібрали тільки 380,000 долярів.

Заповіджена промова сен. Джансона на прийнятті католицької організації в Брукліні викликає різні спекуляції

Ню Йорк. — В політичних колах викликало зацікавлення те, що протестант сенатор демократ із Тексасу Линдон Б. Джансон має 21-го січня 1960 року промовлятиме на прийнятті найбільшої католицької організації в метрополітальній окрузі — Катедрального Клюбу. Прийняття буде в Брукліні в готелі Ст. Джордж. Сензацією є те, що провідним католицьким кандидатом на президента є сен. Джан Кеннеді, який в попередніх роках промовляв на прийнятті цього клюбу, що найближчого року запросив протестанта сен. Джансона, який є можливим кандидатом на президента, як про це недавно заявив інший провідний політик із Тексасу спікер Палати Репрезентантів Сем Рейбирн. Головою прийняття в готелі Джорджа буде Джан МекҐрат, який був керівником кампанії за вибір Аверелла Гарримана на президента. Сенатор Джансон має виголосити кільканадцять промов в Тексасі і в інших стейтах до 17-го грудня ц. р. Він має промовляти 7-го грудня в Гатчінсоні, Кензас, і 9-го грудня в Мерісвиллі, Айова, і 15 промов має виголосити в Тексасі.

● **Два члени демократичного крайового комітету**, Томас Квінбі з Мишиґену і Френк Тейс з Кензасу, заявили, що в 1960 р. з-поміж виборчих проблем важливу ролю гратимуть проблема зростаючих коштів прожитку і проблема нового затруднення.

У СВІТІ

● У Кабінеті єгипетського президента Ґамаля Абдель Нассера, який минулого тижня дав широке інтерв'ю двом американським журналістам, висять портрети індонезійського президента Сукарна, індійського прем'єра Неру, етіопського короля Гайле Селассіє, венесуельського президента Ромульо Бетанкура, ґанського прем'єра Нґгаме Нкрумаґа та комуно-китайського прем'єра Чу Ен-лая. Сидячи під цим останнім портретом, Нассер лаяв комуністів, але дуже хвалив Москву за отриману від неї господарську допомогу.

● **Прем'єри Данії, Норвеґії і Швеції**, приявні на так званій Нордійській конференції в Стокгольмі ще з участю Фінляндії і Ісляндії, заявили, що запрошення Хрущова з відвідинами до тих трьох скандинавських країн „завжди є важливе". Хрущов мав приїхати туди в серпні минулого року, але відмовився внаслідок численних протестів, які появились в скандинавській пресі, головно в Данії.

● **У Канпурі**, в Індії, в провінції Утар Продеш, де народився прем'єр Неру, чутка по напаствування одної жінки поліційним старшиною так схвилювала мешканців, що протягом двох днів відбувались бурхливі вуличні демонстрації. Юрба атакувала поліцію, яка вжила пальної зброї. В перший день демонстрацій вбито дві особи, а в другому — 11. Шпиталі повні ранених. В підбурюванні юрби першу ролю грали комуністи.

● **У червоному Китаї** знову почали заганяти селян силоміць до „народних комун". Внаслідок стихійного їх спротиву, з початком цього року комуністи скасували багато спільних харчівень, де роздавано селянам зароблені ними за „трудодні" харчі. Селяни жаліються, що комуністична харчова система зруйнувала їм родинне життя, і що державні харчі — недостатні, несмачні, холодні й розподілювані несправедливо.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРИПИНЕННЯ СТРАЙКУ СТАЛЕВАРІВ

13-го травня 1947 року Сенат прийняв був робітничий закон Тефта - Гартлі, який увійшов у життя 23-го червня того року, коли обидві палати Конгресу відкинули „вето" президента Трумана. Одна з постанов цього закону дозволяє Президентові звернутися до суду з пропозицією припинити страйк на 80 днів, якщо той страйк загрожує „здоров'ю і безпеці" нації. Від того часу 16 разів застосовано в практиці цю клявзулю закону Тефта - Гартлі проти катастрофальних наслідків страйкового руху. 9-го жовтня ц. р. президент Айзенгавер знову скористав з того закону, коли всі його попередні заклики на адресу підприємців і робітників сталевого промислу, спаралізованого від 15-го липня ц. р. страйком 500,000 робітників, не дали позитивного висліду. Майже цілий місяць суди розглядали відклик спілки сталеварів проти легальности застосування закону Тефта - Гартлі: чи дійсно страйк у сталеварному промислі загрозив здоров'ю і безпеці нації. Аж ось минулої суботи 7-го листопада ц. р. Найвищий Суд 8-ма голосами проти одного прихилився до внеску Президента.

Робітнича спілка скорилась присудові суду, і півмільйонова маса сталеварів вернулась до праці. Також стали до праці кругло 300,000 залізничників і вуглекопів, що втратили її внаслідок страйку в сталеварному промислі. Але ситуація ще далеко не райдужна. Поперше, 116-тиденний страйк приніс компаніям і робітникам більйонові втрати. Далі, треба буде ще кількох тижнів, щоб цілком наладнати складну машинову продукцію у сталевому і спорідненому з ним промислах, як, напр., автомобільний. І, врешті, це ще не остаточний кінець страйку, а тільки його перерва, бо ж за законом Тефта - Гартлі робіники мають право знову вийти на страйк, якщо в міжчасі у тій 80-денній передишці, не буде підписаний новий договір праці. Ясно, що мариво такої можливости сповільнює темп ліквідування наслідків майже чотиримісячного страйку.

Хоч секретар праці Мічел настроєний оптимістично, проте він заповів, що Президент на всякий випадок приготовляє внесок до Конгресу, щоб новим законом заборонити продовжування такого страйку, тим паче, що в січні 1960 року загрожує вибух залізничного страйку. Це складна і важка проблема. Але вона мусить знайти конструктивну розв'язку — без шкоди для світу праці і економіки країни.

„МИРОВА ПАРАДА" В МОСКВІ

Минулої суботи відбулася в Москві на Червоній площі перед Кремлем щорічна парада з нагоди роковин Жовтневої революції. Свій прихід до влади большевики відзначають рік-річно показом військової могутности, яку вони осягнули і коштом життя і здоров'я мільйонів невільників - робітників внаслідок позбавлення населення Совєтського Союзу найпримітивніших життьових вигод. Це вже стало для большевиків наче звичаєвим правом, в роковини Жовтневої революції виливати потоки лайок і погроз на адресу вільного світу. Для більшого враження цих погроз показувалось зразки найновішої зброї, перед почесною трибуною дефілювали елітарні частини армії, земля дудоніла під важкими танками й гарматами, а повітря здригалось від грюкоту бойових ескадриль. Решта походу була тільки дочіпкою до війська, при чому велику частину змобілізованих для цієї частини цивілістів становили члени парамілітарних організацій і найбільша надія совєтського режиму — комсомол.

Цього року кремлівські володарі ввели у це традиційне святкування деяку зміну. Вправді, знову відбулися в Москві й інших великих містах СССР військові паради, вправді єдиним промовцем на Червоній площі був військовий міністер маршал Маліновський, і вправді він знову говорив про конечність „найвищої бойової готовости" совєтських збройних сил. Але головний натиск покладено цим разом на показ не військової сили, а — технічних осягів та „миролюбних" замірів. Тому — як коментує преса — суботнішній похід дещо наближався своїм характером до карнавалових маскарад на Заході, з моделями спутників і луників, із співами і танцями та проголошенням того дня — днем забав і весіль. А Хрущов підкреслив у своїй промові ввечері того ж дня в Кремлі, що показана під час паради зброя — стара, себто, що Совєти мають куди ліпші, але не хочуть нею хвалитися.

Суботнішню параду в Москві підтягнено під лінію закордонної політичної пропаґанди про „співіснування". Ще занадто свіжий „дух Кемпу Дейвіда", а попереду конференція „на вершинах", отож не личить побрязкувати зброєю. Але по суті нічого не змінилось: не змінився большевизм і не змінились його цілі, а „озброєна рука революції", чи пак совєтська армія, не стала ані на цаль коротшою ані трохи менш загрозливою для світу.

Любомир О. Ортинський

ТРУДНОЩІ ВАРШАВСЬКОГО РЕЖИМУ

Ідеологічна розгубленість і економічна криза прибрали в Польщі таких розмірів, що їх годі уже промовчувати й самій режимовій пресі. Жовтневі видання двох унапрямлюючих, проблематичних польських тижневиків, „Політики" і „Нової Культури", присвятили згаданим проблемам багато уваги, намагаючись схопити причини незадовільного стану і шукаючи розв'язки. Із з'ясувань і теоретичних розважань чільних польських режимових публіцистів віє неприхованою тенденцією зіпхнути вину за неуспіхи на т. зв. пожовтневих лібералів, і все голосніше вичувається вимогу натягнути віжки, щоб прикоротити ліберальні експерименти. Ця протягом кількох місяців лянсована настанова знайшла свій зовнішній вияв в усуненні з політбюра речника „жовтня" Єжи Морачевського і включення до кабінету Гомулки відомого прихильника твердого курсу Юліяна Токарського, а до уряду плянування М. Ширу.

На ідеологічному відтинку веде кампанію проти ухилів шеф - ідеолог польського комунізму Адам Шаф. Але його завдання непросте, і він змушений, критикуючи Є. Колаковського та інших ухильників „е к з и стенціоналістів", признати, що марксизм не дає відповіді на деякі засадничі питання, і що треба розробити й доповнити марсистську етику.

Марксизм не заступає релігії

До такого „відкриття" дописався Шаф у статті „Марксизм і екзистенціоналізм" в „Новій Культурі". Ствердивши, що між модним тепер у Польщі екзистенціоналізмом школи Сартра, якому покланяються навіть деякі польські комуністи, і марксизмом є засаднича різниця, він пише: „Ми занедбали в марксизмі моральну проблематику... особисту відповідальність людини за свої вчинки і проблему місця й ролі людини в світі, проблему „сенсу життя". Намагаючись в д а л ь ш и х висновках еляборувати цю проблему і відтяжити недостачі марксистської науки перенаголошенням е к ономічної сторінки життя, він пише: „Казав колись Е к л е з і я с т: „суєта суєт, все суєта". Ці слова, що в різних варіянтах виступають у всіх східніх філософіях, близькі кожній людині, яка старіється і починає займатися рефлексіями над життям і смертю... З точки зору одиниці, її діяльности і життя (Шаф має на увазі марксистську людину — О. Л.) — смерть є цілковитим нонсенсом, який піддає під сумнів усе, що робимо. І цих справ не можна легковажити. Навіть такі факти, що атеїсти *перед смертю навертаються*, мусять давати багато до думання. На місце релігії мусить прийти філософія, вона мусить піднести ту проблематику, яка постає на порелігійному румовищі в зв'язку з життям і смертю людини. Дотепер, — признає Шаф, — марксисти обминали цю проблему, як псевдопроблему, погірдливою мовчанкою".

Отже, визнавши нездатність марксизму дати людині повне вияснення сенсу життя, Шаф не прозраджує охоти самому дати відповідь на цю проблему і тільки радить „розвивати марксистську етику", щоб в такий спосіб краще озброїти марксистів для боротьби за приєднання до свого гурту молодої, критичної ґенерації. А що з тою ґенерацією має режим величезні клопоти, довідуємось із серії статтей і листів у тижневику „Політика" за жовтень.

97 відсотків аполітичних студентів

„Наші високі школи подібні сьогодні до трамваю, в якому, крім принагідного знайомства та штемплювання кондуктором білетів, пасажирів абсолютно ніщо між собою не лучить. Порожнеча студентського життя — це наше найнебезпечніше явище... Хто має виконувати політичну роботу в університеті? Для прикладу, в нашому варшавському університеті партійні сили дуже малі, члени партії — це крапля в студентському морі. 97% студентів — аполітичні, пущені цілковито на самопас".

Так пише в згаданому журналі студент Д. Пассент. А його колеґа М. Вальденберґ ось так пробує пояснити такий стан: „Намагання оформлювати молодь в комуністичному дусі натрапляють на найбільшу перешкоду — на байдужність. Значна частина студентів не бере участи в дискусіях, не приходить на доповіді тому, що вони — „проти", „не люблять того"... Свою десь запозичену нехіть до соціялізму вони плекають, спираючи її на деякі факти, неправдиві і правдиві, і охоче прислухуються до антисоціялістичних поглядів". Більшість студентів, — пише далі Вальденберґ — не цікавиться політичним життям тому, що переконана, що „критика не має виглядів на успіх, що вона — безплідна". Тому й не вступають вони до партії, вияснюючи це тим, що, будучи в організації, не матимуть змоги впливати на реалізацію соціялістичних ідеалів".

До такого стану допровадив сучасний польський режим студентську молодь, молодь Варшавського університету, що мав колись живу, навіть буйну й динамічну традицію політичної активности студентства. Покищо, крім апелів і критики, не знаходимо ще у режимовців конкретного пляну, як зрушити „аморфну" масу студентів для активізації в політичному житті. Хібащо натяки згаданого Вальденберґа на те, що „партія мусить знайти властиву орієнтацію... зайняти становище до ревізіонізму й догматизму", треба зрозуміти, як сиґнал до сильнішого натиску на молодь і її примусове втягування до партії. Але відкрито про це ще не говориться, *покищо лише з'ясовується* стан розкладу. Стаття закінчується реторичним ствердженням: аполітичний студент сьогодні — аполітична інтеліґенція завтра.

Без м'яса не смакує марксистська ідеологія

М'ясо є тепер у Польщі темою розмов число 1.

На III-му пленумі ПОРП (Польська об'єднана робітнича партія), що відбувся в другій половині жовтня у Варшаві, як причини м'ясної кризи, наведено: 1) збільшення купівельної спроможности міського населення; 2) високий натуральний приріст населення і 3) невідповідне відношення між споживанням м'яса і інших харчових продуктів. Це — офіційні причини, а справжні полягають головним чином у тому, що селяни не доставили державі 245,000 з а к о н т рак тованих свиней, що за останні два роки відгодовано свиней на 417 тисяч штук менше, бо визначена ціна за свині занизька, і селяни воліють, замість свиней, плекати коней. Згаданий пленум ПОРП ухвалив: „енерґійно стягнути з селян податкову заборгованість і збільшити годівлю".

У Польщі відбувається тепер затяжна війна між селом і містом. Перша її стадія була подиктована селом, але за ким буде останнє слово?

„ФОЛЬКСВАҐЕНИ" В ШИРОКОМУ СВІТІ

За сім миль від обведених колючим дротом кордонів Східньої Німеччини лежить містечка Вольфсбурґ, столиця найбільш популярних, дешевих і економічних авт, відомих „фольксваґенів". Автозавод у Вольфсбурґу став символом феноменальної відбудови економічного стану Західньої Німеччини, як знаємо, майже до основ зруйнованої під кінець другої світової війни. Тепер кожне третє авто, що котиться по шляхах тієї країни — „фольксваґен"; також половина авт у Західньому секторі Берліну тієї ж продукції.

П'ятнадцять років тому автозавод у Вольфсбурґу являв собою звалища і руїни. Від того заводу, з фанфарами й парадами відкритого „самим" Гітлером у 1938 році, не залишилось каменя на камені... Альянтські літаки, ще далеко до капітуляції „Третього Райху", знищили 65 відсотків фабричних улаштувань цього заводу. Програ Німеччини, а потім демілітаризаційні заходи окупаційних військ — доконали решту.

Що сталося далі, можна окреслити словами, „чудо" німецького робітництва та інженерії, техніки й завзяття. Такими словами характеризують відбудову німецького Дітройту американські та британські журналісти з нагоди 15-ліття нового Вольфсбурґу, центру західньо-німецької автомобільної продукції.

За рік після капітуляції гітлерівської Німеччини, самохіть, з чисто людського (можливо й патріотичного) сентименту, з'явилося до британської військової команди Вольфсбурґу кілька колишніх робітників та інженерів цього заводу з аполітичними й льояльними до нових господарів пропозиціями. Замість розбазарювати дорешти залишки фабричного устаткування цього автового велетня, вони попросили дозволити їм ремонтувати там англійські військові автомобілі та інше мілітарне добро, що на колесах... Окупаційні власті радо погодилися на таку корисну для себе пропозицію. До того часу західні альянти надаремно шукали покупців на ті рештки колишньої слави німецької індустрії. Навіть Совєти відкинули їхню пропозицію — купити ці гори заліза й сталі за марні гроші. Нормальна відбудова заводу, на думку англійських фахівців, була зовсім нереальною.

Саме тому окупаційні власті так радо погодилися на пропозицію німецьких „недобитків", і дали навіть дозвіл реконструювати все те, що німецьким добровольцям удасться. Закипіло життя у Вольфсбурґу, маси старих робітників та фахівців поверталось у своє старе, зруйноване гніздо. З часом англійці дали дозвіл на обмежену продукцію широко закроєних і плянованих керманичами „Третього Райху" „фольксваґенів". Уся продукція була призначена для потреб окупаційних властей. З початком 1946 року у Вольфсбурґу працювало вже шість тисяч висококваліфікованих робітників та іншого персоналу. Протягом чотирьох років цей автозавод був під стислою контролею англійців.

Значні полегші наступили в половині 1948 року, коли дозволено частину продукованих авт пустити у вільний продаж для німецького населення. Дальшим кроком, під кінець 1948 року, був дозвіл експортувати деяке число авт поза кордони Західньої Німеччини. З приверненням повної господарської та адміністративної свободи, — продукція „фольксваґенів" пішла небувалим темпом. За минулий рік випущено на світовий ринок понад півмільйона цих авт, з чого половину продано на терені Західньої Німеччини. Минулорічний експорт до ЗДА становив 126 тисяч. Майже немає на землі такого закутка, куди не дійшли б „фольксваґени". Сто двадцять країн світу імпортують цього року німецькі малі авта.

У першому півріччі випродуковано їх триста тисяч, а до кінця року ця цифра подвоїться, звітують закордонні обсерватори.

Американські та англійські автові продуценти, з певною дозою занепокоєння за свій „стан посідання", нотують, що продукція „фольксваґенів" становить уже 15 відсотків усієї світової продукції. Ця німецька компанія є тепер найбільшим у світі експортером авт. У самому лише матірному заводі, у Вольфсбурґу, працюють 42 тисячі робітників, не рахуючи фабрик-філій цієї компанії у Ганновері, Касселі та Бравншвайґу. Життьова стопа й заробітки тієї армії робітників високі. Кожний третій робітник є власником авта. У найгарячішу пору літа заводи „фольксваґен„ п р и п иняють працю на два тижні і всі їх робітники їдуть на вакації. Щорічно компанія ділиться із робітництвом частиною своїх прибутків: чотири відсотки від річного заробітку кожного робітника.

Адміністраційні будинки цього найбільшого в Европі автозаводу — свого роду унікат. Щойно недавно викінчено новий 13-поверховий будинок для адміністрації, сполучений з одним із заводів, що обіймає 125 гектарів площі: Вся машинерія і техніка тут найбільш модерні, за американськими взірцями. Майже десять відсотків персоналу — жіноцтво. Цей завод не має фізично-правних власників. Це — власність Долішньої Саксонії. Федеративна республіка із столицею у Бонні також має деякі права в адміністрації цього велетня німецької післявоєнної економіки. Головний провід цього автозаводу спочиває в руках обраних згаданою провінцією осіб.

Яка причина такої експансії і такого широкого міжнародного попиту на „фольксваґени"? Д-р Нортгоф, директор відділу торгівлі із закордоном, у недавній зустрічі із американськими журналістами сказав: „Успіх їх втому, що це авта, продуковані для народу! Їхній стандарт не гірший від американського, а що головне — „фольксваґен" легко набути пересічній людині і кожний ппересічній людині і кожний його власник вповні задоволений з нього! В цьому й лежить секрет нашої продукції". Понад двісті різних моделів випробувано в перших роках продукції цього „народного авта", і щойно тоді здобуло воно собі належне місце у світі.

Т. К.

Д-р Л. Винар

ПИТАННЯ ОБ'ЄКТИВІЗМУ В ІСТОРИЧНОМУ ДОСЛІДІ

Одною з основних проблем теорії або філософії історії є питання історичної правди та об'єктивізму інтерпретації історичних явищ. Ці питання актуальні не лише для науковця, але й для одиниці і суспільства, що користується плодами творчої праці історика. Слідкуючи за розвитком історіографії, бачимо виразну лінію її розвитку, що вказує на поступ історичного запису від примітивно - описового передання подій до аналітично - синтетичного досліду. Сьогодні живемо в добі „академічної історіографії" і наукового історичного досліду, що дає можливість основніше і повніше зреконструювати образ минулого. Зріст соціяльних наук розкрив перед істориками нові обрії праці, базованої на доволі точній методі наукового досліду. Як відомо, психологи досліджували людську природу в її різнородних виявах ,соціологи присвячували свою увагу окремим суспільним групам, філософи світоглядовому підложжю доби, соціяльна антропологія займалася дослідом співжиття людини в спільноті і її культурою ,і т. д. Всі ці наукові ділянки збагатили методику історичного досліду, основним завданням якого є об'єктивне відтворення життя, думання і діяння людини та спільноти в минулому. Проте, не зважаючи на об'єктивні цілі історіографії, дуже часто історична правда в історичних наукових працях викривлюється або тенденційно насвітлюється. І тут ми приходимо до основного питання об'єктивности та правди в історичному досліді. На думку автора цих рядків, „правда" в загальному філософсько - історичному аспекті проявляється у трьох видах: як абсолютна правда, об'єктивна і суб'єктивна.

Абсолютна правда не вимірюється часом і простором — це є правда Абсолютної Сили — Творця - Бога, а тому нашому розумові недоступна. Натомість об'єктивна й суб'єктивна правда належить людині — вона нам усім зрозуміла. Прихильник скептичного світовідчування з а в в а жить, що поняття історичної правди відносне, а тому одна й та сама подія може бути відтворена в зовсім іншому насвітленні у функціональній залежності від світоглядового наставлення історика, від його особистих симпатій до даної доби чи індивідуальности. Такий погляд є апологією суб'єктивізму в історіографії. Вкінці всі прояви людського творчого думання і чину можемо звести до формулки „відносного" — а тоді людина втратить тривку основу своєї екзистенції. Проте, наведений вище погляд скептика розкриває частинно правду про тенденційність історіографії. Починаючи від проф. Ранке та його наслідників, історики трималися засади, що „історичний документ говорить сам за себе". Вони засадничо виступали проти філософічно - історичних узагальнень історичних осудів, що не завжди були базовані на аналітичному розгляді історичних джерел і літератури, а були переважно плодом філософічних спекуляцій дослідника. Проте, людина залишила по собі цілу низку різнородних „документів" своєї діяльности, а тому виринає питання якости та селекції тих джерел, на основі яких відтворюємо історичну дійсність. Не зважаючи на різнородність історичних феноменів, численні факти стоять між собою у безпосередньому або посередньому взаємовідшенні і лише пильна праця підготовленого історика уможливлює їхню сеґреґацію і селекцію. Об'єктивна історична правда є одна, без огляду на людську інтерпретацію, що змінюється разом з інтелектуальним розвитком людини. Це є правда дійсности минулого або відбутого факту, що проявив себе в одній формі, хоч і в різних площинах. І саме завданням історика є об'єктивно відтворяти історичну дійсність, на основі пам'яток минувшини. Знаємо з досвіду, що правда не завжди приємна, часами навіть дуже болюча, або, як писав один французький мислитель, правда не завжди утотожнюється з красою, а краса не є завжди правдою — але, не зважаючи на це, правда і краса мають спільні перетини. І так, критерієм історичної оцінки не може бути суб'єктивне розуміння „добра" і „зла", а лише може бути науковий факт. Історика покликано розуміти та досліджувати історичні явища, а не осуджувати їх з теперішньої точки зору. Категорія морального осуду належить до філософії, а не до історії. Історичний дослід, базований на критичній аналізі й синтезі, повинен бути об'єктивним, без огляду на персональне наставлення історика.

І об'єктивний історичний осуд не належить до категорії „неможливого", а належить до совісности й підготованости науковця. Не місце тут переповідати техніку верифікації історичних джерел і вичислювати допоміжні науки, за допомогою яких історик наближається до об'єктивної інтерпретації. В добі академічної або наукової історії питання методології розроблені доволі прецизно. Слід лише підкреслити, що об'єктивізм і історична правда залежать від самого дослідника ,який дуже часто блудить і губиться в тенденційних роздумуваннях. І хоч це звучить доволі парадоксально, творцем об'єктивної і суб'єктивної інтерпретації історії і історичної правди є історик — науковець і його психологічна настанова. Суб'єктивізм в історіографії пояснюється численними факторами, що спотворюють історичну правду. Тут в першу чергу слід підкреслити зовнішній тиск політичних обставин, що, незалежно від історика, впливає на його писання. І так, у тоталітарних державах ,в яких кожна ділянка культури контролюється державою, немислимий свобідний розвиток об'єктивної історіографії. Історична наука стала знаряддям політичної пропаґанди, а тим самим перестала бути наукою. В дальшому слід згадати особисту настанову історика, що може бути прихильником якоїсь історіософічної тези, на основі якої розглядає і аналізує увесь історичний процес. Про однобічність насвітлення даного історика, мабуть, зайво говорити, бо життя — це

(Закінчення на стор. 3-ій)

Іван Смолій

У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'І

(Повість)

(29)

Справді, пара з них. Як подібні між собою пан і його слуга! У Нахімова фігура теж масивна, росту він неабиякого, широкогрудий. Сила б'є від обох елементарна, груба. Певність і почуття переваги над всіми. І очі в обидвох подібні. Не знають ці очі збентеження чи вагання. Свердлять вони противника наскрізь, до самих глибин, чи своя це людина, чи підозріла.

— Ну, пішли, Орел! — промовив він, любуючись переляком учительок. Пішли! Це свої! Свої! Пішов! А ви, — глянув не надто прихильно на Зіну, — не вертіться там, бо собака стане непокоїтися.

Зіна завмерла, пропускаючи собаку, за ним Нахімова, Розу, Поліну, потім увійшла сама, хоч як не хотілося.

Нахімов сів, скинув шапку. Його широке, червоне обличчя вогчіло краплями поту.

— Дак ви отак живете! — розглянувся він по кімнаті, через короткий карк свій обертаючись при цьому всім тілом. — Їй-бо ви перелякались. Ну, й дурні! Лягай, Орел! Лягай!

Собака приліг біля ніг Нахімова, втулив байдуже голову між лапи.

— Це з тих германських, — мовив Нахімов. — Ви тільки погляньте, яка в нього шерсть. І які розумні очі. Ех, ви дурні! І чого боятися? Це собака. Я от людей боюся, а собаки хоч би що. Людям не вірю. А собаці вірю. У нього все ясно і просто, він вірний. Да, вірний. А от люди, вони хваstаються своїм розумом! Но я запитую вас, що це таке розум? Ну, що таке отой розум?

Сірі очі Нахімова вперлися важко у його розмовниць і сам він нахилився через стіл своєю потужною фігурою. Зіна затримала віддих. І Поліна, хоч яка завжди безжурна й хіхотлива, мовчала. Тільки Роза Аврамовна усміхалась хоробро.

— Ну, й питання !

— Розум — то зрада, — Нахімов пригладжував набік долонею рідке волосся на своїй стовпцеподібній голові. — То підлість. Що чоловік простіший, то більше відвертий. А от стане користуватися своїм розумом, і виходить гадость. От чому я ненавиджу всяких інтеліґентів. Такий завжди хитрує. Такому ніколи не можна вірити. У такого завжди якісь там проблеми. І начне такий мудрствувати, начне розводитися ,диви, а він уже в контрреволюцію попав. Розум — то підлота. Мерзость! А собака в мене друг. Той не підведе.

Нахімов люб'язно погладив собаку; його гладко голене обличчя проясніло з радости від того доторку до собачої шерсти.

— А ви скучаєте тут напевно?

— Ну диви, яка веремія! — підхопила Роза нову тему. Всі переправи залило.

— Відрізані ви від світу, — підморгнув білою бровою Нахімов, недвозначно натякаючи на те, що ніяк добратися Аксакову до Міжгір'я, потішити своїх горлиць. — Даа, — Нахімов якось пильно уставився на Зіну.

— Розо! Я піду приготовлю чай! — промовила дівчина, не витримавши погляду Нахімова.

— Іди.

У кухні аж відлягло від серця. Ну, яка вона смішна. Чого їй боятися Нахімова? А от боїться. Як дивно. Він же нічого не знає. Ніхто не знає... А цей страшний. Не знати чому втрачає панування над собою. Не може витримати його погляду. Немов винувата. А хіба ні?...

Мало полінець, ледве чи розведе вогонь. Розвела. І води мало. Але краще вестися тихо. Почне вона швендяти, зверне на себе увагу.

— Та і в тебе тепер канікули, — долітає зальотний голос Рози. Така погода. Відпочиваєш. Ніхто через кордон не шляється тепер.

— Так думаєш? Помиляєшся, Розо! Та сволота саме тепер найбільше лазить.

— Але ж річка кордонна тепер широка й глибока. Втопитись можна.

— Це тут. А вони, сволота, знають свої проходи. Повище в горах, там річка мілка. Думають, що спимо, й захотіли погуляти...

— Да, ти зуби не заговорюй, давай сюди гостинця! — чути безцеремонний голосок Поліни. — Прибігла вранці Роза від телефону. Нахімов, каже, їде до нас і гостинця везе.

— А хіба ти варта гостинця?

— А чом же ні?

— А що б тобі?

— Золоті кульчики.

— Не маю. Годинника хочеш?

— Золотий?

— Точно як Розин .

— Покажи!

Розглядають годинника. Всячина в Нахімова. Спершу не могла зрозуміти, звідки в нього стільки добра, ніде не виданого. Аж, підслухала, як Роза з Поліною розмовляли колись. Який жах! Це все з людей, що попадуть їм в руки на кордоні. Всякий переходить, і знатний, і багатий. Як зловлять, дехто пробує викупитися. Платить усім. А вони й так відберуть усе, ограблять і голих ведуть на станицю, в етап.

— Хороший! — чути голос Поліни. — Дякую!

— А що ж ти мені даси?

— Тобі?Ну,й чого ж тобі? А хіба ти мене чим коли обдарувала?

— А хіба не обдарувала? — несеться покотистий реґіт Рози.

Чути галас, хіхоти. Кроки. Вийшов Нахімов, мабуть, по подарунок, вернувся.

— Може це тобі сподобається? — чванькувато щось показує Нахімов. Тиша. Оглядають так.

— Яке красиве! — гуде захоплено Роза.

— Для мене такого не маєш? — питає заздро Поліна.

Що воно там? Цікаво, що приніс Нахімов. Наллє чаю, понесе. Не багато цукру, ледве вистачило всім. Може і їй пропонуватиме що Нахімов. Що скаже тоді? Не відмовиться, а гидко радіти награбованим.

ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „СВОБОДИ"!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Листопадові Роковини в Ню Гейвені

Внаслідок збігу нещасливих обставин українська спільнота в Ню Гейвені переживає прикру кризу, яка відбивається на чинності її подиноких організацій. Подекуди винятком з цього являється недавно заснований Відділ Об'єднання бувших Вояків Українців (ОбВУА), який намагається заховати „золоту середину" у всіх непогодженнях між окремими гуртами. І це йому досі вдається дотримати, як це випливає з влаштованої 1-го листопада 1959 в залі місцевої греко-католицької церкви святочної Академії з нагоди 41-х роковин Листопадового Зриву. Можемо лише тішитися, що на цю Академію в новій просторій і гарній церковній залі зійшлася численна громада без огляду на свої непогодження й жалі. Приклад подали місцеві українські отці парохи — греко-католицький і православний, які обидва з'явившись на патріотичній Академії. Так саме між мистецькими силами, що склались на успіх Академії, можна було спостерігати гармонійну співпрацю. Американський державний гимн відіграла на фортепіяні Галя Петрончак. Після вступного слова голови Відділу ОБ'ВУА сотника О. Козловського, якийставив українцям на приклад ворогів з останньої війни, які стали союзниками, і змістовного святочного реферату редактора І. Кедрина-Рудницького, який зв'язав Листопадовий зрив з актуальною міжнародною ситуацією, поклін героям Листопадового Зриву віддали гарними деклямаціями наші наймолодші ученики „Рідної Школи" Гриць Благодатний та Марта Криницька. Так саме з рядів наймолодших гарно виконала фортепіянове сольо П. Чайковського — Христя Лукомська. Милий гість з Ню Йорку Ганна Шерей, і гарно підібраним репертуаром своїх пісень, тембром голосу та досконалою технікою співу своїм першим виступом на нюгейвенській естраді придбала закінчення авдиторії. Глибоке враження публіка віднесла від незвичайної експресією виконаної деклямації Галини Хоми; під час її деклямації у багатьох присутніх блищали сльози. Всі виконавці заслужили ті рясні оплески, якими їх нагороджували слухачі. Безперечно, Академію слід признати вдалою та її виконавцям належить заслужена подяка.

Д-р К. Матвієнко

ОСЕРЕДОК НТШ В ЕДМОНТОНІ ВІДЗНАЧАЄ 10-РІЧЧЯ

Управа Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка відзначає 10-ліття Канадійського НТШ в днях 14-го та 15-го листопада 1959.

З цієї нагоди відбудеться в суботу 14-го листопада о год. 6.30 увечері в „Джубілі Авдиторії" Бенкет. На бенкеті промовлятимуть голова Американського НТШ — Президент Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка, — професор д-р Роман Смаль-Стоцький, директор Інституту слов'янських студій у Маркетському університеті в Мілвокі, ЗДА та проф. д-р Євген Вертипорох — голова Канадійського НТШ та професор Інституту Технології Раєрсона в Торонті. Проф. д-р Роман Смаль-Стоцький говоритиме на тему „Завдання української науки у вільному світі", а проф. д-р С. Вертипорох „Наші актуальні справи". Наукова конференція відбудеться в залі УНО, при 10629-98 Стр. в Едмонтоні, в неділю 15-го листопада, о год. 3-ій по пол., з наступною програмою:

1. Відкриття — інж. В. Мацьків — голова Управи Осередку НТШ. 2. Доповідь проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького на тему „Приготування Союза Визволення України до революції під час першої світової війни". 3. Доповідь проф. д-ра Євгена Вертипороха п. н. Огляд 10-літньої праці Канадійського НТШ. 4. Д-р М. Гуцуляк — з Ванкуверу матиме доповідь на тему Українці в Британській Колюмбії і їх вклад у культурне життя провінції.

Приявні матимуть рідкісну нагоду познайомитись з визначними представниками української науки у вільному світі, як теж вислухати цікавих доповідей на бенкеті й конференції.

За Управу Осередку НТШ:
Інж. В. Мацьків — голова;
Мгр. О. Маслиник — секр.

ПИТАННЯ ОБ'ЄКТИВІЗМУ В ІСТОРИЧНОМУ ДОСЛІДІ

(Закінчення зі сторни 2-гої)

складний комплекс різнородних проблем і фактів, що їх не можна виявснити одною формулкою, як це, наприклад, роблять історики марксисти чи нацисти. Історія комуністичної Росії або нацистівської Німеччини може бути клясичним прикладом викривлення історичної правди.

Черговий фактор, що ослаблює об'єктивізм інтерпретації — це надмірний „патріотизм" історика, що не дозволяє йому розкрити повний образ минувшини його спільноти. Вибілювання певних неґативних історичних явищ, одностороннє звеличування окремих історичних постатей і взагалі підкреслювання самих „позитивів" своєї спільноти — характеристичні для творчости цих істориків. Що такий підхід є ненауковий і в часовій перспективі себе не вправдує — хоч би взявши до уваги й добро власного народу — мабуть зайво пригадувати. І саме на це недомагання головно терпить українська історіографія. Тут слід лише підкреслити одно цікаве явище — чим більше інтелектуально дозріла спільнота, тим краще зрозуміння й право друку мають об'єктивні історичні твори, і навпаки. І справжній історик виступить завжди в обороні історичної правди, не зважаючи навіть на її гіркавий присмак і своє чуттєве прив'язання до спільноти. В основному тенденційне фальшування історії зробить національному організмові більше шкоди, як болюча правда. Нарешті, патріотизм, заснований на фальшивих заложеннях, не має тривалої вартости і в своїй суті не є будуючим чинником.

Підсумовуючи наші міркування відносно об'єктивізму в історичному досліді, хочемо ще раз наголосити момент індивідуальної підготови науковця до історичного досліду та усвідомлення ним мети й завдання історіографії, що, хоча відноситься до минувшини, проте має великий вплив на теперішність і майбутність. І зокрема у поневолених народів, а також їхніх еміґраціях немає належного зрозуміння правдивого історичного досліду. Натомість на еміґрації процвітають „твори" горе-„істориків", які, не знаючи елементарних засад історичного досліду, беруться „осуджувати" минувшину. Такий підхід не свідчить про високий інтелектуальний рівень еміґраційної спільноти, а тим більше про її намагання пізнати своє власне правдиве духове обличчя минувшини.

Ділимося з Громадянством сумною вісткою, що в неділю, 8-го листопада 1959 року несподівано відійшов від нас в Вічність наш визначний ЧЛЕН УПРАВИ та БАТЬКО 3-ох наших, одних з найкращих, змагунів

бл. п. МИРОСЛАВ ДУТКЕВИЧ

ПОХОРОН Покійного, який залишив у великому смутку, крім Дружини й Дітей, цілу нашу Громаду, відбудеться в СЕРЕДУ, 11-го ЛИСТОПАДА 1959 р., в год. 9:30 рано, з української католицької церкви св. І. Хрестителя в Нюарку.

Просимо всіх наших Членів, Змагунів і все Громадянство свою участю на Похороні віддати Покійному нашу останню прислугу.

УПРАВА УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" в НЮАРКУ

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І її ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 4.

Д. Мачалаба, Клівленд	$ 10.00	Г. Довбня, Трентон	2.00
Т. Долішний, Йонкерс	10.00	Ю. Дубицький, Шикаго	2.00
Д-р П. Демус, Мокена	10.00	С. Гавриш, Филаделфія	2.00
П. Кучма, Ню Йорк	10.00	А. Василенко, Вартон	2.00
І. Ковальчук, Мілвіл	5.00	П. Хомин, Шикаго	2.00
С. Януш, Гартфорд	5.00	М. Олеиик, Филаделфія	2.00
С. Подол, Албіон	5.00	А. Балко, Клівленд	2.00
Д-р З. Гріффо Ст. Луїс	5.00	В. Гермак, Сафферн	2.00
Г. Чорномаз, Денвіл	5.00	І. Когут, Боффало	2.00
Ваш Кріявілла, Кесквегонінг	5.00	Д. Мединський, Ню Йорк	2.00
Н. Волк Трумбул	5.00	Д. Чеверда, Віллістон	2.00
М. Юнцук, Кійпорт	5.00	В. Комар, Бруклин	2.00
І. Врублевський, Бруклин	5.00	Ю. Заболотний, Шикаго	2.00
Д. Шмагала, Клівленд	5.00	Р. Савицький, Филаделфія	2.00
І. Скібіцький, Понтіяк	5.00	М. Дутка, Рачестер	2.00
П. Загоруйко, Сеймор	5.00	В. Козіцький, Бронкс	2.00
І. Гнідь, Мілстон	5.00	Н. Чубіняк, Бінгтемптон	1.00
М. Дворянин, Дітройт	5.00	Д. Романів, Бостон	1.00
І. Микитяк, Шикаго	4.00	Д. Чайка, Джерзі Сіті	1.00
Н. Деркач, Джемейка	4.00	П. Стахів, Перт Амбой	1.00
Л. Бережницький, Мейпел Шейд	3.10	П. Кецко, Нюарк	1.00
Д-р М. Лободяк, Мейсон С.	3.00	О. Дядинюк, Блумфілд	1.00
П. Савчишин, Бруклин	3.00	М. Дзеголюк, Трентон	1.00
М. Співак, Фултон	3.00	В. Форманюк, Бруклин	1.00
Д-р П. Білашок, Дітройт	3.00	М. Шолдра, Джерзі Сіті	1.00
П. Когіне, Клівленд	3.00	Ю. Шевчук, Дітройт	1.00
Ю. Паславський, В. Шикаго	3.00	Н. Жирий, Асторія	1.00
М. Срібник, Клівленд	3.00	В. Жуковський, Джерзі Сіті	1.00
М. Олійник, Ню Йорк	3.00	Г. Іваськів, Ню Йорк	1.00
М. Коваль, Ню Йорк	3.00	М. Децьо, Сеймор	1.00
Д. Лазаре, Дітройт	3.00	Н. Шпікула, Питсбург	1.00
Я. Левицький, Трентон	2.50	М. Ждан, Клівленд	1.00
А. Тарадайка, Гунтінгтон	2.50	Ю. Возьний, Нортуммерленд	1.00
А. і А. Вовк, Гастінгс ан Г.	2.00	В. Маціринський, Монака	1.00
О. Бугайський, Фила.	2.00	прот. І. Нагірняк, Шикаго	1.00
І. Ковальчук, Нюарк	2.00	В. Поцелів, Ню Йорк	1.00
М. Макар, Карнегі	2.00	П. Данилович, Филаделфія	1.00
К. Бігус, Торонто	2.00	М. Чайківський, Джемейка Пл.	1.00
І. і Д. Дзядік, Сеймор	2.00	Ю. Мельник, Гіллс	1.00
І. Городник, Самміт	2.00	М. Щук, Форест Гілс	1.00
К. Литвин, Вен Бурріс	2.00	Е. Сенко, Джерзі Сіті	1.00
С. Кікта, Клівленд	2.00	Н. Матрошіль, Отемфорд	1.00
Н. Коцюбка, Потсвіл	2.00	Разом	$ 242.10
М. Колюбінський, Фенікевіл	2.00	Раніше проголошено	$ 901.55
П. і М. Серединські, Бродалбін	2.00	Разом	$ 1,143.65
М. Баран, Джерзі Сіті	2.00		
П. Корейко, Бруклин	2.00		

Замість вінка на свіжу могилу Дорогого БРАТАНИЧА складаємо — 25.00 долярів для дітей наших залишенців в Европі.

Осип і Марія БАНДЕРА

Спорт

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ПРОФ. ЛІГИ

Тризуб — Поліш Фальконс 3:3 (1:3)

Змагання, що відбулися 25 жовтня ц. р. на площі при вул. Клирфілд та 29-ій вул. у Филаделфії були великою несподіванкою не тільки для чисельно зібраної української публіки, але теж для американського спортового світу й втрата одного цінного пункту з дружиною, що досі не виграла жадних змагань, може заважити багато в аспіраціях „Тризуба" за мистецтво Америки. Це потверджує теж дво-шпальтова рецензія в польськім щоденнику „Нови Сьвят", якої автор вважає реміс з „Тризубом" великим успіхом поляків. Треба безсторонно признати, що поляки заграли ці змагання жертвенно й при одробині щастя могли їх навіть виграти, бо проводили в 2-ій половині 3:1. Зате „Тризуб" заграв їх нижче пересічного рівня, його оборона зробила декілька непростимих промахів, а воротар Кулішенко робив часами враження, що він грає перший раз на воротах. Склад „Тризуба": Кулішенко, Рач Переніс, Ілай, Гюз, Кравець, Нога, Ноттум, Захар, Соболь, Смолинський, Варґа І.

На нашу думку нерішений вислід з Поліш Фальконс є спричинений не так пехом „Тризуба", як невідповідною обсадою його позицій, а головно крил, що практично на полі не існувала. Гра крилами дає можливість дружині перекинути м'яч дуже швидко під ворота противника та створити безліч небезпечних підворітних ситуацій. Праве крило, Ноттум на цю позицію є заповільний, затяжкий а найголовніше, що його техніка гри та опанування м'яча є на одну клясу нижча за інших грачів.

Ліве крило, Захар технічно добрий, грає проте не на своїм місці та замість центрувати на ворога, своїми еґоїстичними дриблінґами, паралізує цілу ліву сторону. Найкращий на площі арґентинець Михайло Нога випрацював принайменше 10 певних стрілових позицій, з яких більшість його партнери змарнували. Орест Соболь, що нагадує високу стебелинку, яку можна легко відіпхнути від м'яча, грав тим разом жертвенно й продуктивно. Хоч напад „Тризуба" практично сидів цілий час під воротами поляків, головно в другій половині, але граючи серединою (без крил), давав змогу полякам стягнути під ворота цілу свою поміч, що бльокувала свої ворота та паралізувала усі задуми нападу „Тризуба".

Тризуб — Ґаліція 3:1 (1:0)

Тризуб має одну добру прикмету, а саме вміє достосуватися до системи та рівня гри кожного свого противника. Таким противником з блискучою технікою гри й знаменитим стартом до м'яча виявилася італійська дружина „Ґаліція", що в дні 1-го листопада гостювала у Филаделфії.

Склад „Тризуба": Кулішенко, Рач, Переніс, Смолинський, Нога, Кравець, Захар, Ілай, Ферріс, Гюз, Варґа І, (Соболь, Варґа ІІ.). — Склад „Ґаліції": Люс, Каріна, Торрет, Крусуль, Якомо, Стрінґторп, Кампос, Севальос, Самінос, Крунщенк та Малішевський (Прайс, Сото). В складі „Ґаліції" грало 7 арґентинських змагунів на чолі з воротарем Люсом та Якомою, змагуном знаменитої арґентинської дружини „Рівер", що була двічі **мистцем** Арґентини. Центра —нападу Кампоса, ми зустрічали вже в складі одної з українських канадійських дружин. Такий склад Ґаліції не ворожив великих успіхів для филаделфійського „Тризуба. Але сталося щось неочікуваного, бо „Тризуб" заграв одні з найкращих своїх змагань в новому сезоні, виявляючи себе рівнорядним партнером „Ґаліції". Тим разом оборона „Тризуба" паралізувала усі заграння знаменитого та швидкого нападу Ґаліції, а наш напад підсилений відсутнім на попередніх змаганнях Феррісом та переміщенням на праве крило Євгеном Кравцем проривався без великого труду під ворота Ґаліції. Усіма акціями „Тризуба" проводив вміло Нога правою стороною, співпрацюючи знаменито з Кравцем. Нога в певних моментах нагадував Льоня Скоценя в його найкращій формі в Львівській „Україні".

— ляч —

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ПІСЛЯ 116 ДНІВ СТРАЙКОВОГО „ВІДПОЧИНКУ"...

Після 116 днів страйку, що його поважно відчула вся економіка країни, сталеварні робітники, повинуючись законові, повернулись знову до праці, щонайменше на найближчих 80 днів, до яких зобов'язує їх буква закону. Представники сталевої індустрії, як і сталеварників висловили надію, що в часі тієї передишки від страйку пощастить полагодити суперечності та підписати нову умову праці, задовільну для всіх заінтересованих. На фото: робітники сталеварень Бетлегем Стіл Корпорейшен у Вільямспорті, Пенсилвенія, „панчують" свої карточки, зголосившись знову до праці після довгого страйку.

Журавлина з 1958 і 1959 років небезпечна для здоров'я — заявляє секретар здоров'я

Вашинґтон. — Секретар здоров'я, виховання і добродійности Артур С. Флемінґ заявив на пресовій конференції, що овочі муравлини („кренберрі") з 1958 і 1959 років із стейтів Вашинґтону і Ореґону мають в собі речовини, які спричиняють недугу пістряка. Адміністрація контролі харчів і ліків ствердила, що в тих двох стейтах вживали для нищення хабазя амінотріязолю, який спричинає пістряка щитуватої залози в щурів. Адміністрація контролі харчів і ліків тепер перевіряє, чи і в інших стейтах, де росте журавлина, вживали для нищення хабазя амінотріязолю. Журавлина росте ще в Ню Джерзі, Массачусетсі і Вискансін. Секретар здоров'я закликає громадянство до обережности в купуванні журавлини, поки не буде виснення, які запаси цього харчового продукту є затруєні, а які ні. Крайове Товариство продукції журавлини вже випрацьовує плян в цій справі і обіцяло не пускати на ринок журавлини з двох останніх років із Ореґону і Вашинґтону.

Небезпечно робити трансфузію крови між особами різних рас

Шикаґо. — Професор медицини в Колумбійському університеті в Ню Йорку д-р Джан Скуддер промовляв на зборах представників Американського Товариства Банків Крови в Шикаґо і сказав, що дуже небезпечно є робити трансфузію крови між особами різних рас. Він твердив, що в деяких випадках шість — вісім разів небезпечніше є давати кров білої людини негрові ніж робити трансфузію крови негра білій людині. А-ле є такі випадки, коли є небезпечніше давати кров негра білій людині як навпаки. Найкраще було б давати пацієнтові його власну кров, яку він сам собі насклaдав в банку. Коли нема такої крови, тоді найбезпечніше давати недужому кров його найближчої родини, а як і такої немає, тоді треба б давати кров від людини тієї самої раси. Дуже важливе є знайти відповідну кров для таких пацієнтів, які її потребують: тим, які переходять операцію серця; молодих дівчат, жінок, які є в стані вагітности і для недужих на гемофілію (кровотечу). Недокладна трансфузія крови в жінок може мати комплікації при народженні дитини, і може мати вплив на дитину.

В Нюйоркському стейті організують табори праці для ліквідації злочинности серед нелітніх

Ню Йорк. — Нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер промовляв на зборах Юнайтед Нейборгуд Гавзес і виявив, що вже організуються табори праці для молоді, щоб охороняти її від небезпеки стати юними злочинцями. В тих таборах праці мали б бути затруднені ті юнаки, які не доконали ще жадного злочину. Окремий Комітет під проводом Вітні Дебевуазі виготовляє плян праці й реґулямін для тих таборів. В Комітеті працюють представники тюремних комісарів, соціяльної добродійности, умової гігієни, виховники, представники торгівлі ї праці та делеґати міської комісії для справ молоді. Юнаки в цих таборах будуть виконувати працю на вільному повітрі, а крім того будуть вчитися якогось фаху і загальної освіти, щоб могли скористати з побуту в таборі, коли вийдуть назад між громадянство. Важне і те, казав губернатор, щоб ніхто не вказував пальцем на тих, які побували в таборах праці. — Для молоді, яка була карана за злочин, проєктується окремі табори праці.

● **Посадник Ню Йорку Роберт Ваґнер** заявив, що не збирається кандидувати на віцепризидента по партійному списку, але якби йому цю кандидатуру запропонували, то розглянув би цю справу.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. Дністер, Інк., Відділ 361, просить всіх членів **прийти** на Місячні Збори, що відбудуться в суботу, 14-го листопада 1959, о год. 8-ій веч., у власній домівці. На порядку нарад між іншим устійнення речинця бизнесових та виборчих зборів. — М. Малетич, предс., П. Кучма, фін. секр., В. Хоміцький, кас., Б. Левицький, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Сестр. Пресв. Діви Марії, Відд. 112, подає до відома, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15 листопада 1959, по 3-ій і 4-ій Службі Божій. Вкладки належить вирівняти до кінця року. — А. Купер, секр.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Управа Відд. 349 повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 14-го листопада ц. р., о год. 5-ій вечером, в домі Ветеранів, при вул. Вашинґтона. Крім звичайного порядку денного, буде виголошений реферат про 41-річчя листопадового зриву, та відзначення спомину про трагічну смерть сл. п. Степана Бандери. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — Управа.

БАЛТІМОР, Мд. — Братство Пресв. Тройці, Відділ 320, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го листопада ц. р., о год. 2-ій по пол., в Укр. Горож. Клюбі 3101 О'Доннел Стріт. Проситься всіх членів прибути на означений час вирівнати свої залеглості. — З. Пісецький, предс., І. Малко, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю 15-го листопада ц. р., о год. 2.30 по пол. в церковній залі, під ч. 305 Гудсон Евню. Просимо членкин прийти на час, бо є важні справи до полагодження. Також буде вибір кандидатів на уряд 1960 рік. Просимо молодих членкинь явитися на збори, щоби вибрати уряд з молодих членькинь, котрі можуть працювати для нашого Відділу і УНСоюзу. Довгуючих напоминається вирівнати свої довги, щоби не переносити на рік 1960. — Е. Ґерула, предс., М. Шворц, кас., С. Гунька, секр.

ШИКАҐО, Ілл. — Збори Б-ва св. о. Миколая, Від. 106, відбудуться в неділю 15 листопада 1959 р., в Домі Відділів УНСоюзу 843 Н. Вестерн Евню, о год. 12.30 по пол. Просимо членів і ченькинь прибути, а особливо довгуючих членів, щоб вирівнали свої залеглости. Всі члени, які є довжні більше як 3 місяці, будуть суспендовані. — І. Лобойко, заст. предс., М. Попіль, касир, Г. Дацьків, секретар.

ЧЕСТЕР, Па. — Тов. Тараса Шевченка, Відділ 156, повідомляє всіх своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю 15 листопада ц. р., в Громадськім Домі точно о год. 2-ій по пол. На порядку багато важних справ. — В. Новак, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Управа Відд. 83 ім. І. Франка, повідомляє членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю 15 листопада 1959 р., о год. 1-ій по пол., в Укр. Горож. Клюбі при 847 Франклин вул. Проситься членів прибути на збори і вплатити вкладки. Тих членів, які не можуть прибути на збори, проситься вкладки висилати до секретаря перед 25-тим листопада. — Р. Карбівник, предс., С. Чорномаз, кас., С. Гавриш, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. — Бр. св. Ів. Хрестителя, Відділ 292, подає до загального відома усім своїм членам, що Місячні Збори відбудуться в неділю 15-го листопада ц. р., о год. 1.30 по пол., в залі УНСоюзового Дому, при 4655 Мартін і Мішіґен Евню. На ці збори проситься усіх членів численно прибути, тому, що рік зближається до кінця. Проситься вирівняти в цім році залеглі вкладки й по можности причинитися до приєднання нових членів, як також зложити пожертву і помогти збудувати Колеґію св. Василія Великого в Стемфорді, Конн.. — П. Кізел, предс., П. Федик, фін. секр., Т. Медвідь, касир, Д. Сулима, рек. секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Тов. Зап. Січ, Відділ 371, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в п'ятницю 13-го листопада 1959 в год. 8-ій веч., в Січовій Залі. Прохається членів вирівнати свої залеглі вкладки. — І. Оверко, предс., П. Заболоцький, касир, Ю. Баранюк, секр.

ГАРТФОРД, Конн. — Управа Братства св. Івана Хрестителя, Відділ 277 подає до відома членів, що Місячні Загальні Збори відбудуться в неділю 15-го листопада 1959 р., у домівці Укр. Амер. Горож. Клюбу при 51-53 Вгітморе Стріт, о год. 3-ій по пол. Побір вкладок того ж дня від години 1-шої по пол. тамже. Побір вкладок, як Місячні Збори відбудуться у малій залі клюбу. Управа просить членів приходити на Збори та точно вплачувати вкладки. Управа остерігає членів Відділу, що залягають із заплатою вкладок, що хто із членів не вирівнає своїх вкладок навіть за місяць жовтень, такий член буде суспендований. — Управа.

АСТОРІЯ, Л. Ай., Н. Й. — Бр. св. о. Николая, Відділ 5, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю 15-го листопада, о год. 4.30 по пол., в церковній залі Чесного Хреста, під ч. 37-09. 31 Евню. Просимо членів прибути численно, бо буде звіт із балю. Приведіть своїх знайомих і вписуйте дітей і внуків до Братства і УНСоюза. — Уряд.

ПАЛМЕРТОН, Па. — Бр. св. о. Николая, Відділ 369, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 15-го листопада ц. р., о годині 4-ій по пол., в церковній залі. Проситься членів сплатити свій довг. — Управа.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Запорожська Січ, Відділ 367, відбудуться в неділю 15-го листопада ц. р., о год. 1.30 по пол., в церковній залі. Просимо, щоб всі члени явилися на зборах, бо є важні справи до вирішення. Також просимо, щоб члени старалися приєднати нових членів. Декотрі члени повинні свої грамоти піднести, —щоб мали більше забезпечення. — Г. Лилак, голова, П. Дзюба, касир, В. Попович, секр.

ТРЕНТОН, Н. Дж. — Тов. Запорожська Січ, Відділ 295 ім. Б. Хмельницькго, повідомляє усіх своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю 15. листопада 1959, о год. 2-ій по пол., в залі укр. кат парохії св. Йосафата при 1195 Дуц Евню. — Осип Ґоянюк, голова.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Тов. Укр. Січ, Відділ 182, повідомляє своїх усіх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю 15-го листопада 1959, о год 2-ій по пол., в залі парафіяльній 45-47 Гавп Евню, Пассейк, Н. Дж. Проситься членів взяти численну участь в зборах, бо є дуже важна справа, котру члени мають обговорити, а це 65-літній Ювілей УНСоюзу, котрий має відбутися в неділю, 6. грудня ц. р., котрий влаштовують всі чотири Відділи з Пассейку, Кліфтону і Патерсону. — Управа.

ДІТРОЙТ, Міш. — Управа 175-го Відділу Братства ім. св. о. Миколая, повідомляє, своїх членів, що Місячні Збори відбудуться 15-го листопада 1959 р., о гот. 1-ій по пол., в залі УНДому — при вул. Мартін. Проситься членів прибути та вплатити свою належитість, а також ці, що залягають — проситься вирівняти, бо в противнім разі наражують себе на суспендування. — Т. Грицей, предс., І. Кальніченко, касир, С. П. Крупка, секретар.

БОФФАЛО, Н. Й. — Братство св. о. Миколая, Відділ 127, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю 15-го листопада ц. р., в церковній залі при Філмор і Онейда вул., зараз по співаній Службі Божій. Проситься членів і членкинь брати участь у зборах і вплатити свої вкладки до УНСоюзу. Урядники полагоджують всякі справи і збирають вкладки від години 11.30 до 1.00 по полудні кожної неділі. Просимо зголошувати своїх знайомих та дітей в члени У. Н. Союзу. — І. Вула, голова, П. Володка, фін. секр.

ТАРЗАН, ч. 4358. Перерва.

SOON THE LAST HYENA HAD BEEN KILLED OR DRIVEN AWAY. ALL SEEMED LOST NOW AS NUMA, JAWS SLAVERING, ADVANCED TO FEAST ON HIS PRIZE --

BUT SUDDENLY HE WAS INTERRUPTED BY A HIDEOUS, PIERCING SCREAM; THE BATTLE CHALLENGE OF THE BULL APE!

Незабаром останню гієну відогнано або вбито. Здавалося, що все пропало тепер, коли Нума обслинюючи щелепи, зближався, щоб побенкетувати своєю знахідкою... Але нагло йому перешкодив потворний, пронизливий крик: бойовий виклик самця мавп!